A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. június 13.*

„Előzetes döntéshozatal — EUMSZ 143. cikk — Valamely tagállam fizetési mérlegével kapcsolatos nehézségek — Az Európai Unió által nyújtott pénzügyi támogatás — Az Európai Unió és a kedvezményezett tagállam között létrejött egyetértési megállapodás — Szociálpolitika — Az egyenlő bánásmód elve — Az állami öregségi nyugdíj és a valamely közintézményben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását tiltó nemzeti jogszabály — Az alkotmány által előírt megbízatással felruházott személyek és a hivatásos bírák közötti eltérő bánásmód”

A C-258/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Curtea de Apel Alba Iulia (gyulafehérvári fellebbviteli bíróság, Románia) a Bírósághoz 2014. május 26-án érkezett, 2014. április 3-i határozatával terjesztett elő az

Eugenia Florescu,

Ioan Poiană,

Cosmina Diaconu, Mircea Bădilă örököseként eljárva,

Anca Vidrighin, M. Bădilă örököseként eljárva,

Eugenia Elena Bădilă, M. Bădilă örököseként eljárva,

és

a **Casa Județeană de Pensii Sibiu**,

a **Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale**,

a **Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale**,

a **Statul român**,

és a **Ministerul Finanțelor Publice**

között folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: román.

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, J. L. da Cruz Vilaça, Juhász E., M. Berger, A. Prechal és E. Regan tanácselnökök, A. Rosas, A. Borg Barthet (előadó), M. Safjan, D. Šváby és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. október 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– E. Florescu és I. Poiană, valamint az M. Bădilă örököseként eljáró C. Diaconu, A. Vidrighin és E. E. Bădilă képviseletében D. Târşia ügyvéd,

– a Casa Județeană de Pensii Sibiu képviseletében D. Aldea és I. Stan, meghatalmazotti minőségben,

– a román kormány képviseletében R. H. Radu, A. Wellman és M. Bejenar, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében K. Georgiadis és S. Papaioannou, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J.-P. Keppenne, H. Krämer, I. Rogalski és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. december 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUSZ 6. cikk, az EUMSZ 110. és EUMSZ 267. cikk, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 17., 20., 21. és 47. cikkének, az Európai Közösség és Románia közötti, 2009. június 23-án Bukarestben és Brüsszelben kötött egyetértési megállapodásnak (a továbbiakban: egyetértési megállapodás), a jogbiztonság elvének, a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvének, valamint a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.) 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az Eugenia Florescu és Ioan Poiană, valamint a Mircea Bădilă örököseként eljáró Cosmina Diaconu, Anca Vidrighin és Eugenia Elena Bădilă, illetve a Casa Județeană de Pensii Sibiu (Szeben megyei öregséginyugdíj-pénztár, Románia), a Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale (nemzeti öregséginyugdíj-pénztár és egyéb szociális biztonsági jogok pénztára, Románia), a Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (munka-, család- és szociálisbiztonság-ügyi minisztérium, Románia), a Statul român (román állam) és a Ministerul Finanțelor Publice (államháztartási minisztérium, Románia) között az öregségi nyugdíjhoz való jogok tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 332/2002/EK rendelet

3 A 2009. május 18-i 431/2009/EK tanácsi rendelettel (HL 2009. L 128., 1. o.) módosított, a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus létrehozásáról szóló, 2002. február 18-i 332/2002/EK tanácsi rendelet (HL 2002. L 53., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 3. kötet, 81. o.; helyesbítés: HL 2009. L 14., 12. o.; a továbbiakban: 332/2002 rendelet) megállapítja az EUMSZ 143. cikkben előírt kölcsönös segítségnyújtási mechanizmusra alkalmazandó részletszabályokat.

4 E rendelet 1. cikke a következőket írja elő:

„(1) A folyó fizetéseivel [helyesen: fizetési mérlegével] vagy tőkemozgásaival kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállamok részére hitelfelvételi lehetőséget biztosító egy vagy több középtávú [helyesen: fenyegetett egy vagy több tagállam részére hitelfelvételi lehetőséget biztosító középtávú] közösségi pénzügyi támogatási mechanizmust kell létrehozni. Kizárólag az eurót el nem fogadó tagállamok élhetnek ezzel a mechanizmussal [helyesen: közösségi mechanizmussal].

A mechanizmus alapján a tagállamoknak nyújtható hitelek rendelkezésre álló összegét 50 milliárd EUR tőkeösszegre kell korlátozni.

(2) E célból a Bizottság a Tanács által a 3. cikk szerint elfogadott határozattal összhangban és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően felhatalmazást kap arra, hogy az Európai Közösség nevében kölcsönöket vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.”

5 Az említett rendelet 3. cikke értelmében:

„(1) A középtávú pénzügyi támogatási mechanizmust a Tanács hajthatja végre az alábbiak kezdeményezése alapján:

a) a Bizottság a Szerződés 119. cikke szerint a közösségi finanszírozást kérelmező tagállammal egyetértésben eljárva;

b) a folyó fizetési mérlegével vagy tőkemozgásaival kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállam.

(2) A középtávú pénzügyi támogatást kérelmező tagállam megvitatja a Bizottsággal pénzügyi szükségleteit, és kiigazítási programtervezetet nyújt be a Bizottságnak, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak. A Tanács az érintett tagállam helyzete és a kérelmét támogató kiigazítási program vizsgálatát követően főszabály szerint ugyanazon ülésen határoz:

a) a hitel vagy megfelelő finanszírozási eszköz rendelkezésre bocsátásáról, annak összegéről és átlagos futamidejéről;

b) a középtávú pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó gazdaságpolitikai feltételekről, tekintettel a fenntartható fizetésimérleg-helyzet visszaállítására vagy biztosítására;

c) a hitel vagy finanszírozási eszköz folyósítási technikájáról; annak felszabadítása vagy lehívása általában egymást követő részletekben történik úgy, hogy minden egyes részlet felszabadításához igazolni kell a program végrehajtása során elért eredményeket a kitűzött célokhoz viszonyítva.”

6 A 332/2002 rendelet 3a. cikke kimondja:

„A Bizottság és az érintett tagállam egyetértési megállapodást köt egymással, amelyben részletesen rögzítik a Tanács által a 3. cikk szerint megállapított feltételeket. A Bizottság megküldi az egyetértési megállapodást az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.”

A 2009/458/EK és a 2009/459/EK határozat

7 A Romániának nyújtandó kölcsönös támogatásról szóló, 2009. május 6-i 2009/458/EK tanácsi határozat (HL 2009. L 150., 6. o.) 1. cikke értelmében az Unió az EUMSZ 143. cikk alapján kölcsönös támogatást nyújt Romániának. Egyébiránt a Romániának nyújtandó középtávú közösségi pénzügyi támogatásról szóló, 2009. május 6-i 2009/459/EK tanácsi határozattal (HL 2009. L 150., 8. o.) az Európai Unió középtávú hitelt bocsát Románia rendelkezésére legfeljebb 5 milliárd euró összegben.

8 A 2009/459 határozat 2. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A támogatást a Bizottság kezeli oly módon, hogy az megfeleljen Románia vállalásainak és a Tanács ajánlásainak, különösen az országspecifikus ajánlásoknak, a nemzeti reformprogram és a konvergenciaprogram végrehajtásával összefüggésben.

(2) A Bizottság – a 3. cikk (5) bekezdésével összhangban – a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően megállapodik a román hatóságokkal a pénzügyi támogatáshoz járuló különös gazdaságpolitikai feltételekről. Ezeket a feltételeket az (1) bekezdésben említett vállalásokkal és ajánlásokkal összhangban lévő egyetértési megállapodásba kell foglalni. […]”

9 A 2009/459 határozat 3. cikkének (5) bekezdése értelmében:

„Az egyes további részletek folyósítására akkor kerül sor, ha kielégítően végrehajtják a román kormány új, Románia konvergenciaprogramjába és a nemzeti reformprogramba is beemelendő gazdasági programját, és legfőképpen az egyetértési megállapodásba foglalt különös gazdaságpolitikai feltételeket. Ezek a gazdaságpolitikai feltételek többek között magukban foglalják az alábbiakat:

a) világosan megfogalmazott középtávú költségvetési program elfogadása, amelynek célja az államháztartási hiány csökkentése oly módon, hogy az 2011-re ne haladja meg a Szerződés szerinti, a [bruttó hazai termék (GDP)] 3%-ának megfelelő referenciaszintet;

b) a 2009. évi költségvetés módosításának elfogadása és végrehajtása (2009 második negyedében [helyesen: negyedének végéig]), a [nemzeti és regionális számlák európai rendszere (ESA 95)] szerinti államháztartási hiánycél a GDP legfeljebb 5,1%-a;

c) a közszektor nominális bérkiadásainak csökkentése a 2008-as szinthez képest, a 2009-re tervezett (nominális értéken összesen 5%-os) béremelés elhalasztásával (vagy ennek megfelelő mértékű létszámleépítéssel) és a közfoglalkoztatás leépítésével, ideértve csak minden hetedik távozó munkavállaló pótlását;

d) az árukra és szolgáltatásokra fordított kiadások és a közvállalkozásoknak nyújtott szubvenciók további csökkentése;

e) a költségvetési irányítás javítása egy kötelező középtávú költségvetési keret elfogadása és végrehajtása révén, az adott évben végrehajtható költségvetési módosítások számának korlátozása mellett és költségvetési szabályok megállapításával, valamint a független és szakértői ellenőrzés biztosítása érdekében egy költségvetési tanács létrehozásával;

f) a közjavadalmazási rendszer [helyesen: közszektor díjazási rendszerének] korszerűsítése, ideértve a fizetési besorolások egységesítését és egyszerűsítését, valamint a bónuszjuttatások rendszerének reformját;

g) a nyugdíjrendszer alapvető elemeinek korszerűsítése, a nyugdíjak bérek helyett inflációhoz való kötése, a nyugdíjkorhatár fokozatos, jelenlegi terveket meghaladó mértékű emelése, különösen a nők esetében, valamint a járulékfizetés alól jelenleg felmentett közalkalmazottaknak a járulékfizetésbe történő fokozatos bevonása révén;

[…]”

Az egyetértési megállapodás

10 Az egyetértési megállapodás 5. pontja értelmében az Unió által Romániának nyújtott pénzügyi támogatás részleteinek folyósítására a román kormány gazdasági programjának kielégítő végrehajtása függvényében kerül sor. Az egyetértési megállapodás 5. pontjának a) alpontja e támogatás feltételei között előírja „a közszféra bértömegének csökkentését”, míg ugyanezen pont b) alpontjának negyedik bekezdésében az szerepel, hogy „az államháztartás helyzetének hosszú távú javítása érdekében a nyugdíjrendszer kulcsfontosságú paramétereit meg fogják változtatni”.

11 Az egyetértési megállapodás 5. pontjának „Strukturális reform” című d) alpontja a közigazgatás hatékonyságának és eredményességének javítását, a közigazgatás minőségének több területen – különösen a döntéshozatali struktúrák, az intézmények közötti felelősségmegosztás, a főbb minisztériumok belső szervezete, valamint a személyzeti létszám és a személyzeti erőforrás-gazdálkodás kialakításával és megfelelővé tételével kapcsolatos alkalmazási kör és elszámoltathatóság területén – történő javítását célzó intézkedésekre vonatkozó ajánlásokat tartalmaz.

A 2000/78 irányelv

12 A 2000/78 irányelv 1. cikke értelmében annak célja a valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek a meghatározása az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.

13 Ezen irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az 1. cikkben említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül, részesült vagy fog részesülni egy hasonló helyzetben [helyesen: ha egy személy egy hasonló helyzetben lévő másik személyhez képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül, részesült vagy fog részesülni] az 1. cikkben hivatkozott okok bármelyike alapján;

b) közvetett hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy látszólag semleges előírás, feltétel vagy gyakorlat egy bizonyos vallású vagy meggyőződésű, egy bizonyos fogyatékosságú, egy bizonyos életkorú vagy egy bizonyos szexuális irányultságú személyt más személyekkel szemben hátrányos helyzetbe hoz, kivéve ha
   i. az előírás, feltétel vagy gyakorlat törvényes [helyesen: jogszerű] cél által objektíve igazolható, és a cél elérésére irányuló eszközök megfelelők és szükségesek; […]

[…]”

A román jog

14 A 2004. június 28-i legea nº 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (a bírák és ügyészek jogállásáról szóló 303/2004. sz. törvény; *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2005. szeptember 13-i 826. szám) 83. cikke a bírói és ügyészi funkció mellett kizárólag felsőoktatási oktatói feladatok ellátását tette lehetővé. E törvény egyébként azt írta elő, hogy azok a bírák és ügyészek, akiknek a megbízatása nyugdíjazás miatt szűnt meg, a szolgálati nyugdíjat a szakmai tevékenységből származó jövedelemmel halmozhatják e jövedelem összegétől függetlenül.

15 2009. november 5-én fogadták el a legea nº 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional (az egyes hatóságok és közintézmények átalakításáról, a közkiadások észszerűsítéséről, a vállalkozások támogatásáról és az Európai Bizottsággal, valamint a Nemzetközi Valutaalappal kötött keretmegállapodások végrehajtásáról szóló 329/2009. sz. törvény; *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2009. november 9-i 761. szám).

16 E törvény 2. cikke szerint a törvény által bevezetett intézkedések kivételes jellegűek, céljuk a gazdasági válság hatásainak enyhítése, illetve az egyetértési megállapodásból, valamint a Románia és a Bizottság, valamint a Nemzetközi Valutaalap (IMF) között létrejött készenléti megállapodásból eredő kötelezettségek teljesítése.

17 Az említett törvény többek között a bérek összegének csökkentését írta elő, amely intézkedést az egyetemi oktatás keretében hajtottak végre. Ugyanezen törvény 3. cikke értelmében az egyetértési megállapodás alapján elfogadott intézkedések célja a pénzügyi válság leküzdése. Az intézkedések a közigazgatás szintjén a személyzeti költségek csökkentéséből, a bérek csökkentéséből, valamint a hatóságok, illetve közintézmények beolvasztást, összevonást, felosztást vagy létszámcsökkentést követő átszervezéséből vagy megszüntetéséből állnak.

18 A 329/2009. sz. törvény 17–26. cikke tiltja a nettó nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét.

19 Az említett törvény 18. cikke azt írja elő, hogy a törvény 17. cikkében említett nyugdíjasok írásban kötelesek választani a nyugdíj folyósításáról a tevékenységük folytatásának időtartamára való lemondás, illetve az egyéni munkaszerződés, szolgálati jogviszony vagy a kinevezés megszüntetése között minden olyan esetben, amikor a számukra folyósított nyugdíj nettó összege meghaladja az országos bruttó átlagbért. Végül a 329/2009. sz. törvény 20. cikke úgy rendelkezik, hogy a választási kötelezettség előírt határidőn belüli teljesítésének elmulasztása az egyéni munkaszerződés, a kinevezés, illetve a szolgálati jogviszony alapján létrejött munkaviszony megszűnését eredményezi.

20 A 2004. december 2–i legea nº 554/2004 contenciosului administrativ (a közigazgatási peres eljárásról szóló 554/2004. sz. törvény; *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2004. december 7-i 1154. szám) 21. cikke szerint a polgári perrendtartásban meghatározottakon kívül perújítási indokot képeznek azon jogerős ítéletek is, amelyek megsértik az uniós jog elsőbbségének elvét.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

21 E. Florescu, I. Poiană és M. Bădilă a bírói hivatást gyakorolták. Bírói kinevezésüket követően a Nagyszeben jogi karán meghirdetett oktatói álláshelyekre kiírt pályázat alapján határozatlan időre szóló, egyéni munkaszerződést kötöttek. Így a bírói tevékenységükkel párhuzamosan egyetemi oktatói tevékenységet is folytattak.

22 2009-ben e felperesek több mint 30 év szolgálati idő után éltek a bírói hivatásuk alapján őket megillető nyugdíjhoz való jogukkal. E nyugállományba helyezéskor a 303/2004. sz. törvénynek megfelelően lehetőségük volt az öregségi nyugdíjuk és az egyetemi oktatói tevékenységük után kapott munkabér halmozására.

23 A 329/2009. sz. törvény elfogadása nyomán, amely törvény immár tiltotta az ilyen halmozódást, E. Florescu, I. Poiană és M. Bădilă a nyugdíjuk folyósításának 2010. január 1-jétől való felfüggesztését választotta. Következésképpen a Szeben megyei öregséginyugdíj-pénztár 2009. december 28-án úgy döntött, hogy felfüggeszti e nyugdíjak folyósítását.

24 A Curtea Constituțională (alkotmánybíróság, Románia) 2009. november 4-i ítéletéből – amelyben e bíróság megállapította, hogy a 329/2009. sz. törvény megfelel az alkotmánynak, mivel e törvény 17–26. cikke nem vonatkozik azokra a személyekre, akik esetében a megbízatás időtartamát az alkotmány kifejezetten meghatározza – az következik, hogy nem tartoznak az öregségi nyugdíj és az állami forrásokból származó munkabér halmozódását tiltó szabály hatálya alá többek között azok a személyek, akik jogalkotási vagy végrehajtási hatáskörrel rendelkeznek, továbbá akik a Curtea de Conturi (számvevőszék, Románia), a Curtea Constituțională (alkotmánybíróság), a Consiliul Superior al Magistraturii (legfelsőbb bírói tanács, Románia) és az Înalta Curte de Casație și Justiție (legfelsőbb semmítő- és ítélőszék, Románia) tagjai.

25 2010. március 1-jén az alapeljárás felperesei keresetet terjesztettek a Tribunalul Sibiu elé (Szeben megyei törvényszék, Románia) a nyugdíjukat felfüggesztő, a 329/2009. sz. törvény alapján hozott határozatok megsemmisítése, valamint az alapeljárás alpereseinek arra való kötelezése iránt, hogy számukra 2010 januárjától kezdve folyósítsák a havi öregségi nyugdíjukat. A felperesek a keresetük alátámasztása érdekében arra hivatkoztak, hogy a 329/2009. sz. törvénynek az öregségi nyugdíjak és a munkabér halmozódásának rendszerét szabályozó 17–26. cikke ellentétes az uniós joggal, különösen az EU-Szerződés és a Charta rendelkezéseivel, jóllehet e törvényt az egyetértési megállapodásnak való megfelelés érdekében fogadták el.

26 2012. május 3-i ítéletével a Tribunal Sibiu (Szeben megyei törvényszék) elutasította a keresetet. 2012. november 9-i ítéletével a Curtea de Apel Alba Iulia Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale (gyulafehérvári fellebbviteli bíróság, munkajogi és társadalombiztosítási jogviták tanácsa, Románia) elutasította az ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezést.

27 E. Florescu, I. Poiană és E. Bădilă ekkor perújítási kérelmet terjesztettek a kérdést előterjesztő bíróság elé ezen ítélettel szemben, amelyben ezen ítélet teljes egészében való hatályon kívül helyezését és a keresetükről való ismételt határozathozatalt kérték. E. Bădilă elhunytát követően az örökösei, vagyis C. Diaconu, A. Vidrighin és E. E. Bădilă beléptek az alapeljárásba. A perújítási kérelem alátámasztása érdekében az alapeljárás felperesei arra kérték a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy előzetes döntéshozatal érdekében terjesszen egy sor kérdést a Bíróság elé.

28 E körülmények között a Curtea de Apel Alba Iulia (gyulafehérvári fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) [Az egyetértési megállapodást] lehet-e olyan aktusnak, határozatnak, közleménynek stb. tekinteni, amely az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata értelmében jogi kötőerővel bír (1976. február 3-i Manghera és társai ítélet [59/75, EU:C:1976:14], valamint 1997. március 20-i Franciaország kontra Bizottság ítélet [C-57/95, EU:C:1997:164]) és az Európai Unió Bíróságának értelmezési hatáskörébe tartozhat-e?

2) Igenlő válasz esetén, úgy kell-e értelmezni [az egyetértési megállapodást], hogy a gazdasági válság hatásainak a személyzeti kiadások csökkentése általi enyhítése érdekében [a] Bizottság jogszerűen írhatja elő olyan nemzeti törvény elfogadását, amely visszavonja valamely személy több mint 30 év alatt szerzett, a törvényt megelőzően jogszerűen megállapított és folyósított járulékalapú nyugdíjhoz való jogát, azon tény okán, hogy ez a személy munkaszerződés alapján végzett tevékenységért munkabért kap, amely tevékenység különbözik attól a tevékenységtől, amelynek tekintetében nyugállományba helyezték?

3) Úgy kell-e értelmezni [az egyetértési megállapodást], hogy a gazdasági válság [hatásainak] enyhítése érdekében [a] Bizottság jogszerűen írhatja elő olyan nemzeti törvény elfogadását, amely teljes egészében és határozatlan időre megvonja valamely személytől a több mint 30 év alatt szerzett, a törvényt megelőzően jogszerűen megállapított és folyósított járulékalapú nyugdíjhoz való jogát azzal az indokkal, hogy ez a személy munkaszerződés alapján végzett tevékenységért munkabért kap, amely tevékenység különbözik attól a tevékenységtől, amelynek tekintetében nyugállományba helyezték?

4) Úgy kell-e értelmezni [az egyetértési megállapodás] egészét és különösen annak a közigazgatás átalakítására és hatékonyságának javítására vonatkozó 5. pontja d) alpontját, hogy a gazdasági válság [hatásainak] enyhítése érdekében [a] Bizottság jogszerűen írhatta elő olyan nemzeti törvény elfogadását, amely a közintézmények nyugdíjas tisztviselői esetében a[z öregségi] nyugdíj és a munkabér halmozódására vonatkozó tilalmat vezet be?

5) Értelmezhető-e úgy [a Charta] 17., 20., 21. és 47. cikke, az [EUSZ 6. cikk], az [EUMSZ 110. cikk], a jogbiztonságnak a közösségi jogban rögzített elve és a Bíróság ítélkezési gyakorlata, hogy azokkal ellentétes az olyan szabályozás, mint az 554/[2004]. sz. törvény 21. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályozás, amely az uniós jog elsőbbsége elvének megsértése esetén kizárólag a közigazgatási peres eljárásokban teszi lehetővé a nemzeti bíróság által hozott határozatok vonatkozásában a perújítást, a nemzeti bíróság által a más (polgári, büntető, kereskedelmi stb.) jogterületeken hozott határozatokkal szemben pedig nem teszi lehetővé a perújítást az uniós jog elsőbbsége elvének [ez utóbbi] határozatok általi megsértése esetén?

6) Ellentétes-e [az EUSZ 6. cikkel] az olyan tagállami szabályozás, amely a hivatásos bírák nyugdíjának – amelyet az általuk a bíróságon több mint 30 éves szolgálati idő alatt történő járulékfizetés alapján állapítottak meg – folyósítását az egyetemi jogi oktatásra vonatkozó munkaszerződés megszüntetésének feltételéhez köti?

7) Ellentétes-e [az EUSZ 6. cikkel], a Charta 17. cikkének (1) bekezdésével és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával az olyan szabályozás, amely annak ellenére fosztja meg a jogosultat az őt megillető nyugdíjhoz való jogától, hogy ezt a nyugdíjat több mint 30 éven át történő járulékfizetés alapján állapították meg, miközben a bírák az egyetemi tevékenységük után elkülönítetten fizették és fizetik továbbra is a nyugdíjjárulékot?

8) Ellentétes-e [az EUSZ 6. cikkel], a [2000/78 irányelv] 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjával, illetve a Bíróság ítélkezési gyakorlatával valamely tagállam alkotmánybírósága által hozott olyan ítélet, amely a törvény alkotmányossági vizsgálata során megállapítja, hogy a nyugdíj és a munkabér halmozódásához való jog csak a megbízatással rendelkező személyeket illeti meg, és kizárja ezáltal azokat a hivatásos bírákat, akik számára azért tilos a több mint 30 éven át történő egyéni járulékfizetés alapján megállapított nyugdíj folyósítása, mert ezek a bírák továbbra is gyakorolják egyetemi jogi oktatói tevékenységüket?

9) Ellentétes-e [az EUSZ 6. cikkel], illetve a Bíróság ítélkezési gyakorlatával az olyan szabályozás, amely a bírák több mint 30 éven át történő egyéni járulékfizetés alapján megállapított nyugdíjának folyósítását határozatlan időre az egyetemi tevékenység megszüntetésének feltételéhez köti?

10) Ellentétes-e [az EUSZ 6. cikkel], illetve a Bíróság ítélkezési gyakorlatával az olyan szabályozás, amely sérti a személyek tulajdonának védelme és a közérdekű követelmények között fenntartandó igazságos egyensúlyt azáltal, hogy csak a személyek meghatározott csoportja esetében írja elő a bírói nyugdíj azon okból történő elvesztését, hogy ezek a személyek egyetemi tevékenységet folytatnak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

29 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az értelmezni kért egyetértési megállapodást valamely uniós intézmény EUMSZ 267. cikk értelmében vett jogi aktusának kell-e tekinteni, amely a Bíróság által értelmezhető.

30 Az állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban az EUMSZ 267. cikk hatáskört biztosít a Bíróság számára, hogy előzetes döntéshozatal keretében kivétel nélkül döntsön az uniós intézmények által hozott aktusok érvényességéről és értelmezéséről (1989. december 13-i Grimaldi ítélet, C-322/88, EU:C:1989:646, 8. pont; 2006. május 11-i Friesland Coberco Dairy Foods ítélet, C-11/05, EU:C:2006:312, 36. pont).

31 A jelen esetben rá kell mutatni arra, hogy az egyetértési megállapodás a Bizottság által képviselt Európai Közösség és Románia között jött létre. E megállapodás jogalapja az EUMSZ 143. cikk, amely hatáskört biztosít az Unió számára, hogy kölcsönös támogatást nyújtson azon tagállam számára, amelynek a fizetőeszköze nem az euró, és a fizetési mérlegével kapcsolatos nehézségekkel küzd vagy ilyen nehézségek bekövetkezése komolyan fenyegeti. E cikk értelmében a Bizottság bizonyos feltételek mellett kölcsönös segítségnyújtásra és ehhez megfelelő módszerekre tesz javaslatot a Tanácsnak. A Tanács feladata, hogy ilyen kölcsönös segítséget nyújtson, és irányelvek vagy határozatok elfogadása révén meghatározza az ilyen segítségnyújtás feltételeit és részleteit.

32 A 332/2002 rendelet megállapítja az említett EUMSZ 143. cikkben előírt kölcsönös segítségnyújtási mechanizmusra alkalmazandó részletszabályokat. E rendelet 1. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a Bizottság a Tanács által az említett rendelet 3. cikke szerint elfogadott határozattal összhangban és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében kölcsönöket vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.

33 A 332/2002 rendelet 3a. cikkének első mondata előírja, hogy a Bizottság és az érintett tagállam egyetértési megállapodást köt egymással, amelyben részletesen rögzítik a Tanács által az említett rendelet 3. cikke szerint megállapított feltételeket. A kérdést előterjesztő bíróság által a jelen esetben értelmezni kért, az Unió és Románia között létrejött egyetértési megállapodást ezen eljárás szerint

fogadták el a Tanács egymást követően hozott két határozatával, nevezetesen a Romániának az EUMSZ 143. cikk alapján nyújtandó kölcsönös támogatásról szóló 2009/458 határozattal és a 2009/459 határozattal, amely legfeljebb 5 milliárd euró összegben közepes futamidejű hitelt bocsát e tagállam rendelkezésére, és amely a 2. cikkének (2) bekezdésében előírja, hogy az Unió által nyújtott pénzügyi támogatás gazdaságpolitikai feltételeit az egyetértési megállapodásba kell foglalni.

34 Ennélfogva, amint arra a főtanácsnok az indítványának 52. pontjában rámutatott, az egyetértési megállapodás az Unió és valamely tagállam közötti, e felek által megtárgyalt gazdasági program kapcsán tett olyan kötelezettségvállalás konkretizálása, amelynek révén az említett tagállam vállalja, hogy tiszteletben tartja a korábban meghatározott gazdasági célokat, annak érdekében, hogy e kötelezettségvállalás tiszteletben tartása mellett uniós pénzügyi támogatásban részesülhessen.

35 A jelen ítélet 31–33. pontjában említett uniós jogi rendelkezéseken alapuló, és a Bizottság által képviselt Unió által megkötött jogi aktusként az egyetértési megállapodás valamely uniós intézmény EUMSZ 267. cikk b) pontja értelmében vett jogi aktusának minősül.

36 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az egyetértési megállapodást valamely uniós intézmény EUMSZ 267. cikk értelmében vett jogi aktusának kell tekinteni, amely a Bíróság által értelmezhető.

A második, a harmadik és a negyedik kérdésről

37 Az együttesen vizsgálandó második, harmadik és negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az egyetértési megállapodást úgy kell-e értelmezni, hogy az előírja az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály elfogadását, amely tiltja a nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét.

38 E tekintetben az első kérdésre adott válaszban hangsúlyozottak szerint az egyetértési megállapodás az Unió és valamely tagállam között egy gazdasági program kapcsán tett olyan kötelezettségvállalás konkretizálása, amelynek révén az utóbbi a tagállamok fizetési mérlegéhez nyújtott – az EUMSZ 143. cikkben említett és a 332/2002 rendeletben részletezett – középtávú pénzügyi támogatási mechanizmusban részesülhet. A megállapodás a pénzügyi támogatás nyújtásának feltételét képező számos gazdaságpolitikai követelményt tartalmaz, amelyeket a Bizottság és a román hatóságok a 2009/459 határozat rendelkezéseinek megfelelően közösen állapítottak meg.

39 E megállapodás 5. pontjának első bekezdése e tekintetben kimondja, hogy az egyes részletek folyósítására a román kormány gazdasági programjának kielégítő végrehajtása függvényében kerül sor. Minden részlet vonatkozásában konkrét, költségvetési vagy minőségi jellegű, az említett megállapodás I. mellékletében szereplő gazdaságpolitikai kritériumokat rögzítettek, amelyeknek Románia e program céljai keretében köteles eleget tenni, és amelyek nevezetesen a következők: költségvetési konszolidáció, költségvetési irányítás, monetáris politika, pénzügyi szabályozás, és végül strukturális reform. A fent említett kritériumok korlátain belül a román hatóságok feladata, hogy végrehajtsák azokat a konkrét gazdasági megoldásokat, amelyek lehetővé teszik e célok megvalósítását és az uniós intézményekkel közösen meghatározott időkeret betartását.

40 Ráadásul az egyetértési megállapodás 5. pontja b) alpontjának negyedik bekezdése megjelöli, hogy a nyugdíjrendszert meg kell reformálni, különösen olyan intézkedések útján, mint a nyugdíjkorhatár emelése vagy a közszféra e nyugdíjai összegének a fogyasztói árakhoz indexálása.

41 Mindezzel együtt az egyetértési megállapodás, jóllehet kötelező erejű, nem tartalmaz az alapeljárásban szóban forgó nemzeti jogszabály elfogadását előíró konkrét rendelkezést.

42 A fentiekre tekintettel a második, a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az egyetértési megállapodást úgy kell értelmezni, hogy az nem írja elő az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály elfogadását, amely tiltja a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét.

A hatodik, a hetedik, a kilencedik és a tizedik kérdésről

43 Hatodik, hetedik, kilencedik és tizedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUSZ 6. cikket, valamint a Charta 17. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály, amely tiltja a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghalad egy bizonyos szintet.

44 Emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok eljárását illetően a Charta alkalmazási körét a Charta 51. cikkének (1) bekezdése határozza meg, amelynek értelmében a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre (2013. február 26-i Åkerberg Fransson ítélet, C-617/10, EU:C:2013:105, 17. pont).

45 Amint azt a kérdést előterjesztő bíróság előadja, a jelen esetben „az egyes hatóságok és közintézmények átalakításáról, a közkiadások észszerűsítéséről, a vállalkozások támogatásáról és [a] Bizottsággal, valamint [az IMF-el] kötött keretmegállapodás végrehajtásáról” szóló 329/2009. sz. törvényt annak érdekében fogadták el, hogy Románia eleget tehessen az egyetértési megállapodásban szereplő, az Unióval szembeni kötelezettségvállalásainak. E törvény 2. cikke értelmében a törvényben megállapított intézkedések célja különösen „az Európai Közösség és Románia között létrejött egyetértési megállapodásból eredő kötelezettségek teljesítése”.

46 A pénzügyi támogatás odaítélésének az egyetértési megállapodásban foglalt feltételei között a megállapodás 5. pontjának a) alpontja a közszféra bértömegének csökkentését írja elő, míg ugyanezen pont b) alpontjának negyedik bekezdésében az szerepel, hogy az államháztartás helyzetének hosszú távú javítása érdekében a nyugdíjrendszer kulcsfontosságú paramétereit meg fogják változtatni.

47 Ezért meg kell állapítani, hogy az alapügyben szereplő, halmozódási tilalmat előíró intézkedés, amely egyszerre irányul az előző pontban említett két cél megvalósítására, az uniós jog részét képező egyetértési megállapodásban Románia által tett kötelezettségvállalások végrehajtására irányul.

48 Igaz, hogy az egyetértési megállapodás mozgásteret biztosít Románia számára annak meghatározására, hogy mely intézkedések a legalkalmasabbak az említett kötelezettségvállalások tiszteletben tartásának elérésére. Ugyanakkor, egyrészt ha a tagállam a valamely uniós jogi aktus által számára biztosított mérlegelési jogkör keretében intézkedéseket fogad el, úgy kell tekinteni, hogy a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében e jogot hajtja végre (lásd ebben az értelemben: 2011. december 21-i N. S. és társai ítélet, C-411/10 és C-493/10, EU:C:2011:865, 65–68. pont). Másrészt a 2009/459 határozat 3. cikkének (5) bekezdésében, valamint az egyetértési megállapodásban foglalt célok kellően részletesek és pontosak annak megállapíthatóságához, hogy a 329/2009. sz. törvényből fakadó halmozódási tilalom e jegyzőkönyv és e határozat, és következésképpen a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében az uniós jog végrehajtására irányul. A Charta következésképpen alkalmazandó az alapeljárásban.

49 E körülmények között meg kell vizsgálni, hogy a Charta 17. cikkével, különösen annak (1) bekezdésével ellentétes-e az alapeljárásban szereplőhöz hasonló nemzeti jogszabály. A tulajdon tiszteletben tartásához való alapvető jog terjedelmének meghatározása érdekében a Charta 52. cikkének (3) bekezdésére tekintettel figyelembe kell venni az 1950. november 4-én Rómában aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 1. kiegészítő jegyzőkönyvének

1. cikkét, amely e jogot biztosítja (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 3-i Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-402/05 P és C-415/05 P, EU:C:2008:461, 356. pont).

50 E tekintetben, ha jogszabály szociális ellátás automatikus nyújtását írja elő, akkor e jogszabály a feltételeinek megfelelő személyek számára az említett egyezmény 1. kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének hatálya alá tartozó vagyoni érdeket teremt (EJEB, 2011. július 7., Stummer kontra Ausztria ítélet, CE:ECHR:2011:0707JUD003745202, 82. §). A szociális biztonsági rendszerbe fizetett járulékok alapján fennálló jogosultságok ezért e cikk alkalmazásában vagyoni jogoknak minősülnek (EJEB, 2004. október 12., Kjartan Ásmundsson kontra Izland ítélet, CE:ECHR:2004:1012JUD006066900, 39. §). Ugyanakkor az említett cikkben rögzített tulajdonhoz való jogot nem lehet úgy értelmezni, hogy az meghatározott összegű nyugdíjra biztosít jogot (EJEB, 2004. október 12., Kjartan Ásmundsson kontra Izland ítélet, CE:ECHR:2004:1012JUD006066900, 39. §).

51 Ami a Charta 17. cikkét illeti, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az e cikkben biztosított tulajdonhoz való jog nem abszolút jog, és annak gyakorlását az Unió által kitűzött közérdekű célok korlátozhatják (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 Kétségtelen, hogy az alapeljárásban szóban forgó nemzeti intézkedés nem minősül az alapeljárás felpereseinek helyzetében lévő személyek nyugdíjhoz való joguktól történő egyszerű megfosztásának, mivel e személyek továbbra is megkapják az öregségi nyugdíjukat, ha lemondanak a közintézménybeli kereső tevékenység egyidejű gyakorlásáról. Ugyanakkor az ilyen intézkedés korlátozza az érintett személyek nyugdíjhoz való jogának gyakorlását és érvényesítését, mivel a nyugdíjuk folyósításának felfüggesztését eredményezi abban az esetben, ha ilyen tevékenység folytatását választják.

53 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében a Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, valamint e jogok és szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel e jogok és szabadságok gyakorlásának korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az szükséges, és ténylegesen az Unió által elismert közérdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

54 Ezért meg kell határozni, hogy a tulajdonhoz való jog abból fakadó korlátozása, hogy a 329/2009. sz. törvény értelmében tilos a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozása, tiszteletben tartja-e a tulajdonhoz való jog lényeges tartalmát, valamint hogy közérdekű célkitűzést szolgál-e, illetve annak megvalósításához szükséges-e.

55 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy amint az a 329/2009. sz. törvény 2. cikkének szövegéből kitűnik, e törvény kivételes és ideiglenes jellegű. Ezenfelül nem kérdőjelezi meg magát a nyugdíjhoz való jog elvét, hanem jól meghatározott és körülhatárolt körülmények között korlátozza annak gyakorlását, méghozzá abban az esetben, ha a nyugdíj a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabérrel halmozódik, és ha e nyugdíj összege meghalad egy bizonyos szintet. Így a 329/2009. sz. törvény tiszteletben tartja az alapeljárás felpereseit a szóban forgó nyugdíjak kapcsán megillető, tulajdonhoz való jog lényeges tartalmát, amint arra a főtanácsnok az indítványának 83. pontjában rámutatott.

56 Ezt követően rá kell mutatni arra, hogy a 329/2009. sz. törvény észszerűsíteni kívánja a közkiadásokat a pénzügyi és gazdasági világválság sajátos összefüggéseire tekintettel (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2012. március 20., Ionel Panlife kontra Románia ítélet, CE:ECHR:2012:0320DEC001390211, 21. §). Ami különösen az alapeljárásban szóban forgó nemzeti jogszabályt illeti, az egyszerre kíván megfelelni a közszektor bérkiadásainak csökkentésével és a nyugdíjrendszer reformjával kapcsolatos célnak,

amelyeket a 2009/459 határozat és az egyetértési megállapodás állapít meg annak érdekében, hogy enyhítsék a fizetési mérleggel kapcsolatos és Romániát arra indító nehézségeket, hogy az Unió pénzügyi támogatását kérje és megkapja. Az ilyen célkitűzések közérdekű célkitűzéseknek minősülnek.

57 Az alapeljárásban szóban forgó nemzeti jogszabály alkalmasságát és szükségességét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a sajátos gazdasági környezetre tekintettel a gazdasági döntések meghozatalakor a tagállamok széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek, és a tagállamok a legalkalmasabbak a kitűzött cél megvalósítására szolgáló intézkedések meghatározására.

58 Ráadásul a 329/2009. sz. törvény nem ró aránytalan és túlzott terhet az öregségi nyugdíj és a közintézményben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódásának tilalmával érintett személyekre, mivel egyrészt csak akkor kell választaniuk az öregségi nyugdíjuk vagy e munkabér folyósítása között, ha a nyugdíjuk összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét, és másrészt bármikor dönthetnek úgy, hogy megszüntetik a munkaviszonyukat, és ismét felveszik az öregségi nyugdíjukat, amint arra a főtanácsnok az indítványának 86. pontjában rámutatott.

59 Ezért az alapeljárásban szóban forgó nemzeti jogszabály alkalmas a kitűzött közérdekű cél megvalósítására, és szükséges annak eléréséhez.

60 A fentiekre tekintettel a hatodik, a hetedik, a kilencedik és a tizedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUSZ 6. cikket, valamint a Charta 17. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály, amely tiltja a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghalad egy bizonyos szintet.

A nyolcadik kérdésről

61 Nyolcadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály értelmezése, amely szerint az e jogszabályban előírt, a nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódásának arra az esetre vonatkozó tilalma, ha e nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét, csak a hivatásos bírákra alkalmazandó, a nemzeti alkotmány által előírt megbízatással felruházott személyekre azonban nem.

62 Rá kell mutatni arra, hogy a Bíróságnak már volt alkalma határozni egy hasonló kérdésről a 2015. május 21-i SCMD ítélet alapjául szolgáló ügyben (C-262/14, nem tették közzé, EU:C:2015:336), amely a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének és 3. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozott a 329/2009. sz. törvény ugyanezen rendelkezéseivel összefüggésben.

63 Ezen ítélet 29. pontjában a Bíróság kimondta, hogy mivel a 2000/78 irányelv 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban az egyenlő bánásmód ezen irányelvben biztosított elve az irányelv 1. cikkében kimerítő jelleggel felsorolt okok valamelyikén alapuló hátrányos megkülönböztetés valamennyi fajtája elleni küzdelemre irányul, az említett irányelv nem vonatkozik a foglalkozási csoporton vagy a munkahelyen alapuló hátrányos megkülönböztetésre.

64 A jelen esetben a kérdést előterjesztő bíróság az említett 1. cikkben felsorolt egyetlen okot sem említ, és a kérdéseiben annak ismertetésére szorítkozik, hogy a hivatásos bírók és a román alkotmány által előírt megbízatással felruházott személyek eltérő bánásmódban részesülnek.

65 Következésképpen az alapeljárásban szereplőhöz hasonló helyzet nem tartozik a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése által a hátrányos megkülönböztetés bizonyos fajtái elleni küzdelem céljából létrehozott általános keret körébe (lásd: 2015. május 21-i SCMD ítélet, C-262/14, nem tették közzé, EU:C:2015:336, 31. pont).

66 A fentiekre tekintettel a nyolcadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem alkalmazandó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály értelmezésére, amely szerint az e jogszabályban előírt, a nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódásának arra az esetre vonatkozó tilalma, ha e nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét, csak a hivatásos bírákra alkalmazandó, a nemzeti alkotmány által előírt megbízatással felruházott személyekre azonban nem.

Az ötödik kérdésről

67 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jogot, különösen az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti rendelkezés, amely az uniós jog elsőbbsége elvének megsértése esetén kizárólag a közigazgatási peres eljárásokban hozott jogerős bírósági határozatok esetében teszi lehetővé a perújítást.

68 A többi kérdésre adott válaszra tekintettel nem szükséges megválaszolni ezt a kérdést.

A költségekről

69 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **Az Európai Közösség és Románia közötti, 2009. június 23-án Bukarestben és Brüsszelben kötött egyetértési megállapodást valamely európai uniós intézmény EUMSZ 267. cikk értelmében vett jogi aktusának kell tekinteni, amely az Európai Unió Bírósága által értelmezhető.**

2) **Az Európai Közösség és Románia közötti, 2009. június 23-án Bukarestben és Brüsszelben kötött egyetértési megállapodást úgy kell értelmezni, hogy az nem írja elő az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály elfogadását, amely tiltja a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét.**

3) **Az EUSZ 6. cikket és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály, amely tiltja a közszférában végzett tevékenység után járó nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódását, ha a nyugdíj összege meghalad egy bizonyos szintet.**

4) **A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem alkalmazandó az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogszabály értelmezésére, amely szerint az e jogszabályban előírt, a nettó öregségi nyugdíj és a közintézményekben folytatott tevékenység után kapott munkabér halmozódásának arra az esetre vonatkozó tilalma, ha e nyugdíj összege meghaladja az állami társadalombiztosítási költségvetés megállapításának alapját képező országos bruttó átlagbér szintjét, csak a hivatásos bírákra alkalmazandó, a nemzeti alkotmány által előírt megbízatással felruházott személyekre azonban nem.**

Aláírások